

Milijun potpisa za sudbinu nestalih u ratovima 90-ih godina

Ovog utorka (26.4.) u simboličnih "pet minuta do podneva", počinje sakupljanje potpisa podrške Regionalnoj komisiji za utvrđivanje činjenica o žrtvama ratova na prostoru bivše SFRJ - REKOM.

Potpisi će se sakupljati u osam gradova regije, u Zagrebu, Beogradu, Sarajevu, Banja Luci, Ljubljani, Prištini, Skopju i Podgorici. U ovoj, najvećoj akciji nevladinih organizacija čitave regije će do 6. lipnja potpise prikupljati tisuće mladih volontera u koordinaciji Inicijative mladih za ljudska prava. Sakupljanje potpisa je dio Inicijative za osnivanje REKOM-a, čije formiranje je okupilo više od 1.500 udruga i pojedinaca svih nacija i vjeroispovijesti s prostora nekadašnje Jugoslavije. Među njima su udruženja obitelji žrtava i nestalih, veterana, logoraša, udruženja novinara, manjinskih zajednica, organizacija za ljudska prava...

Nevladine udruge su brže od država

Nataša Kandić, izvršna direktorica Fonda za humanitarno pravo, prije četiri godine je sudjelovala u pokretanju ove inicijative: "Civilna društva su uspjela ono što države u regiji nisu uspjele: da zajedno ostvare jednu akciju. Povezali smo udruženja koja su bila nepomirljiva i koja su jedni druge vidjeli kao neprijatelje", ističe Nataša Kandić. Druga inicijatorica je direktorica zagrebačke mirovnjačke organizacije Documenta, Vesna Teršelič. Ona podsjeća kako i više od deset godina od završetka oružanih sukoba na tlu bivše Jugoslavije, niti jedna država regije nije ispunila popis žrtava, makar se više od 15.000 osoba i dalje smatra nestalima. „Mislim da javnost više nego ikada zna, koliko je važno utvrditi činjenice kako se njima ne bi manipuliralo kao nakon Drugog svjetskog rata. Bitno je stvoriti kvalitetan temelj za prorađivanje devedesetih, kao početak ili intenziviranje društvenog procesa suočavanja s prošlošću."

Najvažniji je popis žrtava

I Nataša Kandić ističe kako je jedan od najvažnijih zadataka REKOM-a izraditi popis stradalih, ubijenih i nestalih sa njihovim imenima i prezimenima, kako bi se isključila mogućnost nekih budućih manipulacija s brojkama žrtava. Obje inicijatorice ove akcije ističu potrebu i stvoriti platformu svjedočanstava žrtava i ponuditi ih javnim televizijama regije, jer su uvjerene kako se sa malih ekrana ovdje češće slušaju glasovi krvnika nego njegovih žrtava. Utoliko je cilj i potaći javnost na suosjećanje, poštovanje i solidarnost s žrtvama - svih etničkih skupina. Vesna Teršelič je uvjerena da, kada bi postojao REKOM, ne bi bile moguće niti manipulacije javnim mnijenjem kakve su se vidjele i nakon nedavnih presuda hrvatskim generalima Gotovini i Markaču. "Da su barem neki od počinjenih zločina nakon 'Oluje' bili procesuirani, možda nikada ne bi bilo niti optužnice. Ali, toga nije bilo, zločini nisu procesuirani, optužnica je podignuta - i sad smo tu gdje jesmo."

Široka podrška inicijativi

Duško Medić, koordinator prikupljanja potpisa za REKOM u Novom Sadu i u okolici, smatra da je ovo prva prilika da na razini regije počne dijalog o svemu što se događalo u prethodnih 20 godina. "Inicijativa usmjerava pažnju na same žrtve svih tih zbivanja na prostoru bivše SFRJ, koje do sada nismo imali priliku čuti." Inicijativu za osnivanje REKOM-a do sada su podržali i predsjednici Hrvatske i Srbije, Ivo Josipović i Boris Tadić, Skupština Crne Gore, Europska komisija i Europski parlament, kao i mnoge javne ličnosti. Potpisi podrške će u lipnju, uz prijedlog statuta REKOM-a, biti predati parlamentima svih zemalja regija od kojih će se tražiti osnivanje komisije. Osim u navedenim gradovima, građani mogu potpisati peticiju i na internetskoj stranici Koalicije za REKOM (www.zarekom.org).